

Ювілеї

Кафедри акушерства та гінекології ОНМедУ – 120 років

9–10 вересня 2022 року в Одеському національному медичному університеті відбулася важлива подія — Ювілейна науково-практична конференція «Інноваційні методи діагностики та лікування в акушерстві та гінекології», присвячена 120-річчю заснування кафедри акушерства та гінекології ОНМедУ. Конференцію внесено до Реєстру заходів БПР МОЗ України (№ 10057617), офіційний провайдер БПР – ОНМедУ (№ 1051), співорганізатор конференції — ГО «Одеське відділення Асоціації акушерів-гінекологів України» (голова — професор Г. С. Манасова).

У роботі конференції, яка проводилась онлайн, враховуючи умови воєнного часу, взяли участь 1148 учасників з України, Молдови, Польщі, Румунії, Узбекистану, Таджикистану. Учасниками конференції були керівники органів управління охорони здоров'я, а також акушерсько-гінекологічних установ, завідувачі кафедр, професори, доценти, аспіранти, докторанти кафедр акушерства та гінекології, хірургії вищих освітніх медичних установ, представники практичної охорони здоров'я.

На конференції було представлено близько 40 доповідей на актуальні теми з акушерства та гінекології, перинатології, репродуктології, ендокринології, онкогінекології, хірургії, організації освітнього процесу.

Серед доповідачів — провідні акушери-гінекологи України: академік В. М. Запорожан, член-кор. НАМН України, Б. М. Венцківський, академік НАМН України В. В. Камінський, експерт з акушерства та гінекології Міністерства охорони здоров'я України, президент Федерації громадських медичних об'єднань України (ФГМОУ), голова виконавчого комітету громадської організації «Асоціація акушерів-гінекологів України», член Ради Європейської Президії та коледжу з акушер-

ства та гінекології (EBCOG), члени-кореспонденти НАМН України д. мед. н., професори Л. Б. Маркін, Т. Б. Татарчук, Ю. П. Вдовиченко, В. І. Медведь, експерти МОЗ України: д. мед. н., проф. Р. О. Ткаченко, д. мед. н., проф. В. В. Артюменко, президент Української асоціації репродуктивної медицини проф. О. М. Юзько, головний спеціаліст акушер-гінеколог Міністерства охорони здоров'я, праці та соціального захисту Республіки Молдова, голова Асоціації кольпоскопії та патології шийки матки Республіки Молдова, д. мед. н., проф. Ю. В. Дондюк (Молдова), д. мед. н., проф., завідувач хірургічного відділу Польського інституту материнського здоров'я (Лодзь, Польща) — Анджей Малиновський, д. мед. н., проф., завідувач кафедри акушерства та гінекології, Клінічна лікарня Полізу, Університет медицини і фармації "Carol Davila" (Бухарест, Румунія) — Нікола Суціу, д. мед. н., проф. Г. З. Ешмбетова (Узбекистан), д. мед. н., доц., ака-

демій Таджикиського відділення міжнародної академії Вищої школи М. Я. Камілова (Таджикистан), проф. В. Г. Марічерета, проф. А. В. Бойчук, проф. В. О. Заболотнов, проф. В. П. Міщенко, доц. В. В. Малюк та багато інших. Технічна організація конференції стала можливою завдяки дружній роботі Навчально-виробничого комплексу інноваційних технологій навчання, інформатизації та безперервної освіти ОНМедУ під керівництвом к. мед. н. Ю. Ю. Петровського.

Ювілейна конференція, присвячена 120-річчю кафедри акушерства та гінекології Одеського національного медичного університету, засвідчила значний внесок кафедри, яка створена однією з перших на Півдні України, у розвиток додипломної та післядипломної освіти, медичної науки, акушерсько-гінекологічної допомоги.

З перших років свого існування пріоритетними напрямками роботи ка-

федри, крім освітньої діяльності, були вдосконалення організації акушерсько-гінекологічної допомоги, наукова розробка і практичне впровадження в лікувальну роботу методів органозберігаючого хірургічного лікування, визнаних у Європі (проф. Орлов), впровадження німецької моделі університетської клініки (проф. Цомакіон). Значний внесок у розвиток вітчизняної акушерсько-гінекологічної освіти, науки і практики внесли завідувачі кафедр проф. В. А. Соляник-Шилейко, проф. І. М. Рембез, проф. О. О. Зелінський, проф. В. Ф. Нагорна (проблеми фізіологічної та патологічної вагітності, перинатології, оперативної гінекології, ендокринної гінекології тощо). Небувалий розвиток кафедри здійснила під керівництвом академіка НАМН України В. М. Запорожана, який одним із перших в Україні та світі провів дослідження з перинатальної охорони плода («плід як пацієнт»), вроджених вад розвитку, ➤2

К інфекційних ускладнень в акушерстві та гінекології, гіперпластичних, передракових і пухлинних захворювань жіночої репродуктивної системи, кріохірургії, малоінвазивної, ендоскопічної та роботизованої хірургії, створив потужну навчальну, наукову та лікувальну базу, відновив університетські клініки, науково-дослідну лабораторію.

Наразі кафедра акушерства та гінекології Одеського національного медичного університету під керівництвом проф. І. З. Гладчука продовжує вдосконалювати інноваційні, зокрема симуляційні, технології навчання студентів, вперше в Україні впроваджені іспит ОСКІ (проректор з науково-педагогічної роботи, проф. В. Г. Марічерда, завуч кафедри проф. А. Г. Волянська), лікарів-інтернів і лікарів-курсантів (проф. С. П. Посохова). Кафедра була основним розробником нової освітньої програми для лікарів-інтернів, прийнятої у 2022 році. Під керівництвом проф. І. З. Гладчука створено перший в Україні науковий і клінічний центр

ендометріозу, акредитований Європейською лігою ендометріозу.

Пошук нових напрямів характеризується розробкою складних питань акушерства (передчасні пологи, гіпертензивні розлади, акушерські кровотечі, екстрагенітальна патологія, багатоплідна вагітність), хірургії гінекологічних пролапсів, лікування неплідності, аномалій розвитку статевих органів, ендометріозу, міоми матки, пухлин яєчників, використання новітніх хірургічних енергій, інноваційних методів діагностики та лікування в онкогінекології, розвитком симультанних хірургічних втручань, використанням відеотелевізійних систем з високою роздільною здатністю, тримірністю зображення, робототехніки, глобальних телекомунікаційних мереж, нанотехнологій (молекулярна хірургія).

На конференції розглянуті актуальні питання охорони репродуктивного та загально-соматичного здоров'я нації, профілактики материнської, перинатальної захворюваності та смертності. Велику увагу приділено

концепції медицини XXI століття «4 Р медицини», яка базується на організації якісної, доступної, високоспеціалізованої, профілактичної медичної допомоги за умов плідної співпраці з пацієнтами.

Додатково в рамках конференції вперше проведений тренінг з оволодіння практичними навичками «Лапароскопічна і роботизована хірургія» (проф. І. З. Гладчук, доц. В. Л. Кожак) і симуляційний тренінг «Профілактика масивної акушерської кровотечі: поетапна деваскуляризація матки» (проф. Г. С. Манасова, проф. І. В. Шпак, д. мед. н., доц. Д. М. Желєзов, асист. Н. В. Кузьмін), які отримали позитивні відгуки учасників.

Міждисциплінарний характер конференції надав унікальну можливість поспілкуватися з фахівцями з різних галузей медицини, поділитися новаторськими думками і рішеннями, обговорити наукові напрацювання.

За результатами представлених доповідей та загальної дискусії учасниками конференції прийнята резолюція, у

якій рекомендовано продовжити співпрацю кафедри з науковими та лікувальними установами, регіональними товариствами акушерів-гінекологів щодо модернізації освіти, проведення науково-практичних конференцій, фахових семінарів, тренінгів, розвитку актуальних наукових напрямів, впровадження сучасних стандартів надання медичної допомоги, вдосконалення технологій малоінвазивної, ендоскопічної та роботичної хірургії.

Н. М. РОЖКОВСЬКА,
д. мед. н., професор кафедри акушерства та гінекології ОНМедУ

На фото на стор. 1: вгорі — представники кафедри акушерства та гінекології разом з колегами з Європейського коледжу акушерів-гінекологів; унизу — учасники Ювілейної конференції проф. Т. Я. Москаленко, проф. В. Ф. Нагорна, завкафедри проф. І. З. Гладчук, проф. Н. М. Рожковська, проф. М. Б. Запороженко, проф. В. П. Міщенко, лікар-інтерн Н. В. Яковлева.

Кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і валеології — 90 років!

Кафедра (до 1997 року — фізичного виховання, лікувальної фізкультури та лікарського контролю) була організована на підставі рішення Ради професорів Одеського медичного інституту 3 вересня 1932 року.

А першим її завідувачем був директор Одеської філії Всеукраїнського НДІ фізичної культури доц. Яків Йосипович Камінський, який стояв біля витоків зародження і становлення в нашому регіоні лікувальної фізичної культури і лікарського контролю.

Після Я. Й. Камінського у довоєнні часи кафедру очолювали ст. викладач К. К. Трофимов, доценти В. М. Бідер і М. В. Корабльов.

Після війни замість самостійної кафедри фізвиховання, ЛФК та ЛК був створений однойменний курс при кафедрі військово-медичної підготовки, яким до 1950 року завідували полковник Г. А. Дмитрієвський, к. мед. н., полковник медслужби В. Г. Стовбун, ст. викладач, майор медслужби М. І. Гольдберг.

У 1950 році курс знову був перетворений у самостійну кафедру. До 1956 року її очолювали к. мед. н., доц. В. О. Фельдштейн, ст. викладач І. Д. Капустін, к. мед. н., доц. Г. П. Антошечкін і к. мед. н., доц. Є. І. Рябуха.

З 1956 року протягом 31 року зав кафедри був к. мед. н. доц., заслужений тренер УРСР та СРСР О. К. Дюжев. З 1987 до 2008 року кафедру очолював заслужений працівник освіти України, д. мед. н., проф. В. С. Соколовський. З 2008 року і донині кафедру очолює д. мед. н., проф. О. Г. Юшковська.

З 1985 року кафедра займається розробкою наукової тематики, присвяченої вивченню адаптації людини до напруженої м'язової діяльності та розробки критеріїв її оцінки.

З 2004 року темою НДР кафедри є «Вивчення са-ногенетичних механізмів і диференційований підбір корекційно-реабілітаційних заходів (у тому числі використання психофізичної гімнастики, східно-оздоровчих систем, лікувальної фізкультури, засобів і форм фізичного виховання), у рамках якої завершена докторська дисертація О. Г. Юшковської — «Саногенетична концепція оцінки ефективності і прогнозу санаторно-курортної реабілітації хворих на ішемічну хворобу серця» та кандидатська дисертація С. І. Лазаревої — «Лікувальна фізкультура в комплексному відновлювальному лікуванні дітей, хворих на дитячий церебральний параліч».

З 2009 року кафедра виконувала НДР «Дослідження методів підвищення ефективності, організації, контролю і управління процесом корекції функціонального стану та фізичної підготовленості різних контингентів, що займаються фізкультурою та спортом, з використанням інноваційних підходів, заснованих на вживанні нових сучасних технологій фізичного виховання і лікувальної фізкультури».

У 2019–2023 роках кафедра працює над НДР «Розробка програми адекватної профілактики пе-

редпатологічних станів і захворювань засобами фізкультури та методами фізичної реабілітації контингенту осіб з різним рівнем фізичної активності».

У 1997 році при кафедрі була відкрита аспірантура, яку успішно закінчили із захистом кандидатських дисертацій О. Г. Юшковська (2000), О. П. Романчук (2000), Н. М. Кухар (2002), С. І. Лазарева (2005).

Співробітники кафедри створили багато підручників, навчальних посібників, монографій, методичних рекомендацій. Так, у 2009 році вийшла в світ монографія д. мед. н. О. Г. Юшковської «Фізична реабілітація хворих на ішемічну хворобу серця». Ольга Геннадівна є також співавтором навчальних посібників: «ЛФК в санаторно-курортних закладах», «Современная механотерапия в санаторно-курортной практике», «Медицинская реабилитация», науково-практичного довідника «Курорти та санаторії України».

Кафедра була ініціатором проведення в Одесі 25–26 вересня 2002 року Всеукраїнського з'їзду фахівців зі спортивної медицини і лікувальної фізкультури.

Інтернатура на кафедрі проводиться за двома спеціальностями: «Спортивна медицина» й «Фізич-

на та реабілітаційна медицина». У цьому році на спеціальність «Фізична та реабілітаційна медицина» набрано 9 інтернів (керівник — завкафедри, д. мед. н., проф. О. Г. Юшковська).

Кафедра має добру матеріальну базу, що дозволяє належним чином проводити навчальну, методичну та наукову роботу. Є лекційна аудиторія, 3 навчальних кімнати для практичних занять, зал для масажу і мануальної терапії, 9 спеціалізованих залів для проведення занять з фізвиховання.

Починаючи з 1993 року кафедра щороку проводить міжнародні науково-практичні конференції «Сучасні досягнення валеології, спортивної медицини та лікувальної фізкультури».

Ось і тепер, 6–7 жовтня пройде XXI науково-практична конференція з міжнародною участю — «Сучасні досягнення спортивної медицини, фізичної реабілітації, фізичного виховання та валеології-2022», присвячена 90-річчю заснування кафедри.

(Із сайту ОНМедУ, зі скороченнями)

На фото: співробітники кафедри.

Редактор випуску О. В. Людвік,
відповідальні секретарі А. В. Попов,
Р. В. Мерешко

Засновник і видавець — Одеський національний медичний університет.
Адреса редакції: 65082, Одеса, вул. Софіївська, 2. Тел. 723-29-63.
Свідоцтво про реєстрацію: ОД № 375 від 19 липня 1996 р.

Підписано до друку 27.09.2022 р. Тираж: 300.
Зам. 2397. Надруковано у видавництві ОНМедУ.
65082, Одеса, вул. Софіївська, 2. Тел. 723-29-63.